

17 OKT 2008

NORGES BANK

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
200702157	
17 OKT 2008	
SAKSNR.:	
AVD/KONT/BEH:	PIA / IIBF
DOK.NR. 93	ARKIVKODE: 415.3

Deres ref.
200702157-/IBF

Vår ref.

Oslo
15.10.2008

HØRING ARBEIDSGRUPPERAPPORT - GJENNOMGANG AV REGELVERK OM VAKTVIRKSOMHET

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev av 4. juli d.å. med høringsfrist 3. oktober samt senere korrespondanse vedrørende ca. 14 dagers fristutsettelse.

Norges Bank stiller seg i utgangspunktet positiv til en videreført regulering av en stadig voksende vokterbransje. Arbeidsgruppen kommer etter bankens syn med mange gode innspill med sikte på å oppnå nødvendig kvalitet og kontroll innenfor vaktvirksomheten i Norge. Det er etter vårt syn vesentlig at vakt- og vokterbransjen i fremtiden kan fremstå troverdig og ha publikums tillit. Vakt- og vektervirksomheten bør være sikkerhetsmessig forsvarlig og utøves på en måte som ivaretar publikums rettssikkerhet.

Nedenfor gis bankens merknader til arbeidsgruppens rapport.

1. *Norges Banks vaktvirksomhet*

Norges Banks sikkerhetsorganisasjon baserer seg blant annet på lov om forebyggende sikkerhetstjeneste av 20. mars 1998 nr. 10. Norges Bank utgjør en kritisk samfunnsfunksjon og har ansvar for beskyttelse av kritisk infrastruktur. Sikkerhetsorganisasjonen er oppbygd i henhold til sikkerhetslovens bestemmelser og pålegg om sikkerhetsoppfølging.

Norges Bank er organisert med en egen vakt/transportenhet. Enheten er organisert i en sikkerhetsavdeling, ledet av sikkerhetssjefen. En av årsakene til opprettelsen av en slik organisatorisk sikkerhetsenhet i banken, er at mannskapene i tillegg til vakt-, person- og verditransportoppgaver, også har omfattende oppgaver med bankens beredskapsplaner og andre sikkerhetstiltak.

Postadresse
PB 1179 Sentrum
0107 Oslo

Besøksadresse
Bankplassen 2

Varelevering
Revierstredet

Telefon
Telefaks

22316000
22413105

E-post/Internett
central.bank@norges-bank.no
www.norges-bank.no

Foretaksregisteret
NO 937 884 117 MV

2. Arbeidsgruppens forslag til fremtidig lovs virkeområde.

Arbeidsgruppen foreslår at fremtidig lovs virkeområde også skal omfatte egenvakthold.

Det er fra arbeidsgruppen blant annet anført at det kan forekomme selskap som oppretter egenvakthold for å unngå å komme inn under lovens krav til vandel, opplæring o.s.v.

Når det gjelder bankens vakt- og sikkerhetspersonell, har Norges Bank i dag bakgrunnsundersøkelser, utdanningskrav, tester, og vedlikeholdskurs som ligger vesentlig over kravet som er foreslått i arbeidsgruppens forslag til ny lov. Banken har overfor vakt- og sikkerhetspersonellet mange særskilte krav til kunnskap som retter seg mot spesialfelter innen ansvarsområdet for beskyttelse av kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner.

Våre behov for å rekruttere, utdanne og vedlikeholde kompetanse er derfor så forskjellige fra regulære vaktelskaper at en utvidelse av lovens virkeområde til å gjelde institusjoner av Norges Banks kategori vil være uhensiktsmessig. Det vil etter vårt syn kunne føre til kompetansekrav som ikke passer for bankens forskjellige sikkerhetsoppgaver. Tilpasning til lovens krav vil videre kunne føre til at f.eks. autorisasjons- og kontrollsystemene ikke passer inn i Norges Banks eller andre institusjoners sikkerhetsbehov.

Norges Bank ser for seg muligheten av at utvalgets forslag til rapportering og tilsyn i noen tilfeller kan komme i konflikt med sikkerhetslovens bestemmelser. Tilsyn med institusjoner som kommer inn under sikkerhetslovens bestemmelser utføres av Nasjonal Sikkerhetsmyndighet. Samfunnsviktige organisasjoner som utfører egenvakthold vil kunne komme i en situasjon med dobbeltkontroll av virksomheten, med uklare grenser mellom kontrollenhetene. Unødvendig spredning av taushetsbelagt informasjon vil i slike situasjoner by på særskilte sikkerhetsutfordringer.

Offentlige virksomheter som er underlagt og som i sitt sikkerhetsarbeid baserer seg på lov om forebyggende sikkerhetstjeneste, og institusjoner som har ansvar for beskyttelse av kritisk infrastruktur og/eller kritiske samfunnsfunksjoner, bør etter Norges Banks vurdering ikke være omfattet av loven.

3. Arbeidsgruppens forslag om at egenvakthold skal omfattes av vaktvirksomhetsloven og at vakttjenesten bør utskilles som en egen "juridisk enhet"

Det fremstår noe uklart hva som nærmere er ment med utskillelse i egen juridisk enhet. I pkt. 5.4.3.5 i utredningen er forslaget blant annet begrunnet med at det vil sikre at de ansvarlige i virksomheten har tilfredsstillende vandel.

Vi oppfatter dette slik at det foreslås at egenvaktholdet blir etablert i en egen organisatorisk enhet innenfor forvaltningsorganet mv. Dette skulle kunne ivareta

de behov arbeidsgruppen har pekt på. Vi går ut fra at det gjennom betegnelsen "juridisk enhet" ikke er ment opprettelse av et eget selvstendig rettssubjekt. I så fall kunne lovforslaget § 3 siste ledd for eksempel lyde til slutt: ".....etablert i en egen organisatorisk enhet innenfor virksomheten." I alle tilfeller er banken av den oppfatning at slik egenvakthold bør utgjøre en integrert del av bankens øvrige virksomhet med effektive kommunikasjonslinjer til ledelse, internkontrollordninger, kontroll og personellsikkerhet osv.

Vi peker i denne forbindelse på følgende uttalelse i NOU 2006: 6 "Når sikkerheten er viktigst" kap.8.5.2.:

"Utvalget ønsker.....å peke på viktigheten av å ikke løsrive de sikkerhets- og beredskapsmessige oppgavene fra ordinær drift i kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner. Etter utvalgets oppfatning er sikkerhet og beredskap en sentral oppgave i de deler av en virksomhet som omfatter kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner.

Utvalget vil på bakgrunn av dette anbefale at sikkerhets og beredskapsarbeid som knyttes til kjerneoppgaver i kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjoner holdes som en integrert del av virksomheten"

Dersom meningen er å skille ut en enhet utenfor vedkommende selskap eller organisasjon, er banken uenig et slikt vilkår.

4. Arbeidsgruppens forslag om at all vaktvirksomhet skal gjennomføres ubevæpnet og at Norges Banks vaktmannskaper derfor ikke lenger skal være bevæpnet.

Bevæpning av vakt og verditransportpersonellet i Norges Banks hovedkontor ble innført på slutten av 1960-tallet. Saken har vært forelagt politimyndighetene i Oslo ca. hvert 10. år. Politiet har så langt vurdert å opprettholde ordningen ut fra de trussel og sårbarhetsanalyser de har foretatt.

Banken har grunn til å tro at både våre lokaler, verdier og mennesker er over gjennomsnittet interessante for de tungt organiserte kriminelle nettverkene, samt grupperinger som skulle ha ønsker om å skade kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner. Det er grunn til å tro at disse gruppene ikke ville avstå fra å bruke våpen, selv om Norges Banks vakt og transportpersonell var ubevæpnet.

Vår vaktvirksomhets samarbeid og samhandling med offentlige beskyttelsesorganer vil være av stor viktighet. Samhandling med slike enheter på en god måte krever at beskyttelsestiltakene banken kan gi sine ansatte er tilfredsstillende og til en viss grad i paritet med de grupper banken skal samarbeide med.

Arbeidsgruppen har etter Norges Banks vurdering i for stor grad lagt vekt på at bankens vaktvirksomhet er å sammenligne med annen regulær vaktvirksomhet. Norges Bank mener at det foreligger så store forskjeller i både arbeidsoppgaver og trusselbilde, at en slik sammenligning ikke er dekkende på viktige områder innenfor bankens sikkerhetsarbeid.

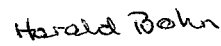
I arbeidsgruppens rapport pkt. 5.7.2 er det lagt til grunn at det for eksempel ved seddeltransporter bør foreligge bistand fra politiet i et slikt omfang at sikkerhetsnivået er tilfredsstillende selv om man fjerner transportørenes våpen. Banken mener at det fortsatt må være de operative politimyndigheter som skal vurdere behov, graden av bevæpning, i hvilke tilfelle våpen skal bæres, opplæring og vedlikeholdstrening. Politiets tilrådning vil bero på en vurdering med hensyn til om omfanget av politiets bistand gjør det nødvendig med bevæpning av bankens vaktpersonell. Vurderingen vil igjen kunne bero blant annet på den til enhver tid gjeldene ressursituasjon i politiet, trusselbildet osv. En eventuell tilrådning fra politiet om bevæpning i bankens vaktstyrke vil som nevnt ikke kunne gjennomføres dersom det i loven fastsettes et forbud mot bevæpnet vakthold som gjelder for banken. Norges Bank går derfor i mot et slikt lovfestet forbud mot bevæpning som vil gjelde for bankens vaktvirksomhet.

Dersom en politifaglig vurdering skulle føre til at bankens vaktstyrke avvæpnes, vil andre former for egenbeskyttelse av bankens personell og sikkerhet måtte vurderes ut fra politiets endrede tilrådning. Norges Bank mener ut fra sin særlige sikkerhetsmessige stilling at slike alternative tiltak bør kunne iverksettes uten krav om at de må ligge innenfor forslaget til lov om vaktvirksomhet.

Dersom banken skal omfattes av loven og det innføres et generelt forbud mot bevæpning – bør det etter bankens syn fastsettes unntak i loven for Norges Bank på dette punkt. Dersom bankens vaktvirksomhet ikke skal omfattes av vaktvirksomhetslovens virkeområde – jfr. ovenfor – blir spørsmålet om forholdet til lovens forbud mot bevæpning ikke relevant.

Med hilsen

Svein Gjedrem

Harald Bøhn

Kopi: Finansdepartementet